

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 551/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Maslenom, PhD., Babuškova 3, Bratislava, pre namietané porušenie jeho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 So/97/2014 z 19. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 So/97/2014 z 19. januára 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ k 1. septembru 2012 podal na Sociálnu poisťovňu – ústredie (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) žiadosť o priznanie starobného dôchodku s tým, že od priznania dôchodku (16. decembra 2001; sťažovateľ nedefinoval typ dôchodku, pozn.) bol nepretržite v pracovnom pomere. Rozhodnutím č. 44121670400 z 29. novembra 2012 Sociálna poisťovňa jeho žiadosť zamietla z dôvodu, že starobný dôchodok mu bol už priznaný od 16. decembra 2001 rozhodnutím príslušného útvaru sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“).

3. Proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne č. 44121670400 z 29. novembra 2012 podal sťažovateľ opravný prostriedok. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodnutie Sociálnej poisťovne rozsudkom č. k. 8 Sd/39/2013-26 z 10. júna 2014 ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“) potvrdil. Na odvolanie sťažovateľa najvyšší súd napadnutým rozhodnutím rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Z dávkového spisu predloženého Sociálnou poisťovňou ako odporkyňou v konaní zistil, že sťažovateľ už v tom čase bol poberateľom výsluhového dôchodku a od 16. decembra 2001 bol sťažovateľovi priznaný starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) v spojení s čl. 11 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou a čl. 8 a 9 Správnej dohody o vykonaní zmluvy od 1. júla 2002. Najvyšší súd poukázal na to, že v zmysle § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov“) sa tento starobný dôchodok odo dňa jeho priznania považuje za výsluhový dôchodok; súčasne bol sťažovateľovi rozhodnutím ministerstva vnútra č. p. SPC-118.704-1/6-2002 z 30. mája 2002 priznaný starobný dôchodok (nárok od 16. decembra 2001, pozn.). Najvyšší súd preto dospel k záveru, že sťažovateľovi „*nemožno priznať ďalší starobný dôchodok, má však nárok na zvýšenie*

starobného dôchodku za doby zamestnania, ktoré neboli zhodnotené pre nárok a výšku jeho starobného dôchodku, priznaného od 16.12.2001, pričom právomoc rozhodnúť o takomto zvýšení starobného dôchodku patrí útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“. Vzhľadom na uvedené dodal, že *„nie je opodstatnená požiadavka navrhovateľa uložiť odporkyni povinnosť vyčíslit' jeho starobný dôchodok, keďže odporkyňa mu ho priznávať nebude, a odpracované roky po priznaní starobného dôchodku mu budú zhodnotené jeho zvýšením, o ktorom rozhodne príslušný útvar Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“.* Pre potvrdenie správnosti záverov najvyšší súd poukázal na to, že ide o ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu a tento právny názor bol vyslovený už napr. v jeho rozhodnutiach sp. zn. 9 So/41/2008, 9 So/43/2011, 9 So/190/2011 alebo sp. zn. 9 So/134/2010 z 24. novembra 2011, ktorý bol správnym kolégiom najvyššieho súdu uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2015 pod č. 57/2015.

4. Sťažovateľ tvrdí, že týmto rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo na primerané sociálne zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ústavy a základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy. Porušenie prvého z nich vidí v tom, že *„napriek celkovej dobe 56 rokov dôchodkového poistenia poberám starobný dôchodok k dnešnému dňu v súhrne cca 430,-eur, čo je v zjavnom rozpore s princípmi, na ktorých je systém starobného dôchodku založený, najmä na princípoch zákonnosti, rovnosti, solidarity a zásluhovosti“.* Porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ústavy sa všeobecné súdy mali dopustiť tým, že *„jednostranne prihliadali len k tvrdeniam a názorom Sociálnej poisťovne. K mojim námietkam a tvrdeniam neprihliadali napriek tomu, že boli argumentované platnými zneniami príslušných ustanovení právnych predpisov.“.* Sťažovateľ namietal účelovosť a neprípustnosť interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a zákona o sociálnom poistení, ktorú si na základe rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 9 So/41/2008 z 29. septembra 2008 o nemožnosti súbehu pôvodne starobného dôchodku prekvalifikovaného na výsluhový dôchodok (§ 125 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov) osvojili Sociálna poisťovňa a následne aj oba všeobecné súdy. Podľa sťažovateľa táto *„nemá oporu v textoch uvedených prameňov práva. Nie neprípustnosť*

súbehu ale naopak možnosť súbehu jednoznačne vyplýva zo znenia ustanovenia § 66 zákona č. 328/2002 Z. z. Z dôvodovej správy k ustanoveniu... Interpretácia ustanovenia ods. 1 § 125 zákona je v judikátoch za hranicou možného súdneho výkladu, nakoľko sa tu nejedná o preklopenie medzier v platnej právnej úprave, ale o jej zmenu judikátom. Využitie žiadosti o zvýšenie už priznaného dôchodku na ktoré mňa odkazuje Sociálna poisťovňa by bolo len reťazením diskriminácie, ktorú predstavuje vo vzťahu k tzv. staro dôchodcom platná právna úprava v Slovenskej republike ako aj jej interpretácia a aplikácia príslušnými subjektmi.“

5. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite žiada, aby ústavný súd jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a nálezom vyslovil, že:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 1 So/97/2014 z 19. januára 2016 porušil základné právo sťažovateľa na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky a práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 So/97/2014 z 19. januára 2016 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

10. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 453/2011). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu

verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

12. Predmetom predloženej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na primerané zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ústavy v spojení s porušením jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 So/97/2014 z 19. januára 2016. Týmto rozsudkom najvyšší súd potvrdil rozsudok krajského súdu, ktorým bolo na základe riadne podaného opravného prostriedku (§ 250I OSP) potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o priznanie starobného dôchodku od 1. septembra 2012 z dôvodu, že mu je už od 16. decembra 2001 ministerstvom vnútra priznaný a vyplácaný starobný dôchodok z osobitného systému sociálneho zabezpečenia, ktorý sa za výsluhový dôchodok len považuje (§ 132, § 133 zákona o sociálnom zabezpečení, čl. 8 a 9 Správnej dohody o vykonaní Zmluvy medzi Slovenskou a Českou republikou v spojení s § 125 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov). Poukázal pritom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 9 So/41/2008 z 29. septembra 2008. Dodal, že sťažovateľ má v zmysle § 67 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov možnosť požiadať ministerstvo vnútra o zvýšenie už priznaného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003. Tento právny názor vyslovili aj krajský súd, aj najvyšší súd, ktorý ho podporil poukazom na ďalšiu svoju rozhodovaciu a judikačnú činnosť.

13. Podstatou námietky sťažovateľa je tvrdenie, že Sociálna poisťovňa a aj všeobecné sudy nesprávne a účelovo interpretovali a na jeho vec aplikovali príslušné právne normy zákona o sociálnom zabezpečení, zákona o sociálnom poistení a zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, keď vylúčili možný súbeh výsluhového dôchodku podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení.

14. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani

preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

III.

III. 1 K dôvodom odmietnutia sťažnosti v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti napáda správnosť právnych záverov najvyššieho súdu z dôvodu nesprávnej interpretácie a aplikácie príslušných právnych predpisov.

17. Za sporný z hľadiska výkladu považuje sťažovateľ najmä § 125 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, v zmysle ktorého sa starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

18. Vo veci vedenej pred ním pod sp. zn. 9 So/41/2008 najvyšší súd riešil obdobnú vec, v ktorej spornou otázkou bol vzťah starobného dôchodku priznaného podľa § 132 a § 133 zákona o sociálnom zabezpečení a výsluhového dôchodku podľa zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov, resp. zákona č. 328/2002 Z. z. V rozsudku z 29. septembra 2008 vyslovil, že: *„Pokiaľ zákonodarca vo vyššie citovaných ustanoveniach uviedol, že starobné dôchodky sa považujú za výsluhový dôchodok podľa zák. č. 114/1998 Z. z., resp. že výsluhové dôchodky priznané a vyplácané podľa § 91 zák. č. 114/1998 Z. z. sa za určených podmienok považujú za výsluhové dôchodky podľa zák. č. 328/2002 Z. z., je zrejmé, že tieto starobné dôchodky sú nad'alej starobnými dôchodkami podľa zák. č. 100/1988 Zb. a za výsluhový dôchodok podľa zák. č. 328/2002 Z. z. sa iba považujú, najmä na účely ich zvyšovania za dobu trvania služby. Taký záver vyplýva tak z rozdielnych podmienok vzniku nároku na výsluhový dôchodok a nároku na starobný dôchodok, ako aj z rozdielneho spôsobu výpočtu a výšky starobných dôchodkov priznaných podľa §§ 22 až 24 v spojení s §§ 132 a 133 zák. č. 100/1988 Zb. a spôsobu výpočtu a výšky výsluhového dôchodku priznaného podľa § 28 zák. č. 114/1998 Z. z., resp. podľa § 39 zák. č. 328/2002 Z. z. Rozlišovanie zákonodarcu medzi výsluhovými dôchodkami priznanými podľa zák. č. 114/1998 Z. z., resp. podľa zák. č. 328/2002 Z. z. a starobnými dôchodkami, priznanými podľa zák. č. 100/1988 Zb., ktoré sú za výsluhové dôchodky iba považované, vyplýva aj zo znenia zák. č. 494/2001 Z. z. o zvýšení výsluhových príspevkov a výsluhových dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia vojakov v roku 2001 (§ 1 ods. 1 a 2), prípadne zák. č. 471/2003 Z. z. o zvýšení výsluhových príspevkov a výsluhových dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov v roku 2003 (§§ 1 až 3 a § 4 ods. 1)“* [zvýraznené ústavným súdom]. Súčasne dodal, že *„Vznik nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu podľa zák. č. 100/1988 Zb. súčasne vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. Žiadosť o zohľadnenie ďalšej doby zamestnania po vzniku nároku na starobný dôchodok je preto možné posúdiť len podľa § 259 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z., t. j. podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.“* V tomto zmysle rozhodol najvyšší súd aj rozsudkom sp. zn. 9 So/43/2011 z 29. marca 2012.

19. Rozsudkom sp. zn. 9 So/134/2010 z 24. novembra 2011 (uverejnenom aj v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 4/2015 pod č. 57/2015), na ktorý poukázal najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí, najvyšší súd vyslovil, že:

„I. Okolnosť, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov už raz priznaný, vylučuje možnosť vzniku ďalšieho nároku na taký istý druh dôchodku (starobný dôchodok) podľa neskoršieho zákona o sociálnom poistení.

II. Navrhovateľ má však nárok na zvýšenie starobného dôchodku za doby zamestnania, ktoré neboli zhodnotené pre nárok a výšku starobného dôchodku, pričom o zvýšení rozhodne orgán, ktorý rozhodol o priznaní starobného dôchodku.“

V tamojšej veci najvyšší súd zmenil rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne o žiadosti žiadateľa o započítanie doby poistenia - *„10 rokov z celkových 35 rokov započítaných v systéme Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, v ktorom mu na výšku dôchodku postačovalo 25 rokov“*. Krajský súd dospel k záveru, že *„z dôvodu, že navrhovateľ je poberateľom dvoch dôchodkov podľa rôznej právnej úpravy, pričom pre každý bola zhodnotená rôzna doba dôchodkového poistenia, podľa názoru krajského súdu požiadavka navrhovateľa, aby zo zhodnotenej doby poistenia pre výsluhový dôchodok mu bola započítaná časť doby aj pre novo priznaný starobný dôchodok, nemá oporu v zákone. Súčasne považoval za nedôvodnú požiadavku navrhovateľa na ustanovenie znalca na účely preverenia výšky starobného dôchodku“*. Najvyšší súd v rozsudku vo veci sp. zn. 9 So/134/2010 poukázal na to, že **zákon o sociálnom zabezpečení bol všeobecným právnym predpisom sociálneho zabezpečenia a vzťahoval sa aj na policajtov. Od 1. júla 2002 došlo k čiastočnému vylúčeniu policajtov zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia, a to na účely ich výsluhového zabezpečenia výlučne za dobu ich služby v policajnom zbore.** Zo znenia § 125 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov vyvodil záver, *„že starobný dôchodok navrhovateľa, priznaný podľa §§ 132 a 133 zákona o sociálnom zabezpečení a ku dňu účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z. (1. januára 2002), vyplácaný orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva vnútra je naďalej starobným dôchodkom, nie je výsluhovým dôchodkom priznaným podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z. z.. Za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z. sa iba považuje na účely jeho ďalšej výplaty*

z osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov. Okolnosť, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov už raz priznaný, vylučuje možnosť vzniku ďalšieho nároku na taký istý druh dôchodku (starobný dôchodok) podľa neskoršieho zákona o sociálnom poistení.“.

20. Preskúmaním sťažnosťou napadnutého rozsudku ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, príslušné zákonné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci sťažovateľa interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné, pričom rešpektujú aj ustálenú judikatúru najvyššieho súdu vo veciach sociálnych. Ústavný súd preto nemá absolútne žiaden dôvod, no ani právomoc zasahovať do rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu.

21. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nezistil možnú spojitosť medzi napadnutým rozhodnutím a tvrdým porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ústavy. Preto v tejto časti sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavom súde).

III. 2 K dôvodom odmietnutia sťažnosti v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľa na primerané zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ústavy

22. Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

23. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 39 ústavy ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy

vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. O prípadnom porušení týchto práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07). Medzi takéto práva nepochybne patrí aj základné právo podľa čl. 39 ústavy.

24. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že zjavne nie je dané opodstatnenie tvrdeniu sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, je tvrdenie porušenia základného práva sťažovateľa na primerané zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ústavy o to viac neopodstatnené. Teda, zjavne nie sú dané dôvody na prijatie sťažnosti sťažovateľa v tejto časti. Ústavný súd ju preto ako zjavne neopodstatnenú zamietá (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

25. Ústavný súd dodáva, že odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozsudku najvyššieho súdu plne vyhovuje požiadavkám základného práva na spravodlivé súdne konanie a najvyšším súdom prezentovaný výklad relevantných právnych predpisov v ich vzájomnej súvislosti rešpektuje požiadavku čl. 152 ods. 4 ústavy. Závery najvyššieho súdu nepopierajú právo sťažovateľa na vyšší starobný dôchodok; vylučujú však súbeh dôchodkov pre zabezpečenie v starobe pochádzajúcich jednak zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia a jednak z osobitného systému dôchodkového zabezpečenia policajtov a vojakov. Je to naopak názor sťažovateľa, ktorý by pri faktickej aplikácii viedol k znevýhodneniu osôb zúčastnených na sociálnom poistení len v jednom z uvedených systémov, pretože by mu umožnil poberať dva starobné dôchodky súbežne. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie princípov zákonnosti, rovnosti, solidarity a zásluhovosti, ústavný súd mu pripomína princíp solidarity. Sťažovateľ opomenul, že jeho vlastná „interpretácia“ by bez ďalšej osobitnej právnej úpravy viedla k vyňatiu starobných dôchodkov priznaných a vyplácaných policajtom a vojakom ešte na základe zákona o sociálnom zabezpečení spod systému výsluhových dôchodkov podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, ako aj spod zákona o sociálnom poistení, čím by bola príslušnému správnomu orgánu správy sociálneho zabezpečenia na určenom osobitnom

úseku odňatá právomoc a zároveň aj povinnosť tieto dôchodky medziročne upravovať. Tento argument najvyšší súd vyslovil práve v už spomínanom rozsudku sp. zn. 9 So/134/2010 (R 57/2015).

26. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, II. ÚS 75/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

27. Keďže niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na primerané hmotné zabezpečenie podľa čl. 39 ústavy, ústavný súd predloženú sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

28. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bezpredmetné rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016